

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 344/09-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. októbra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť P. J., P., zastúpeného advokátom JUDr. J. K., S., vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva zaručeného v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4 Co 51/2009 z 24. júna 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. J. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. septembra 2009 doručená sťažnosť P. J., P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva zaručeného v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 51/2009 z 24. júna 2009.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanou Okresnému súdu Kežmarok (ďalej len „okresný súd“) domáhal, aby okresný súd zaviazal žalovanú na úhradu žalovanej istiny s príslušenstvom. Uviedol, že na základe zmluvy o pôžičke uzavretej 22. júla 1998 požičal žalovanej finančnú čiastku 8 600 USD, ktorú mala vrátiť do 21. júla 2000 v slovenských korunách podľa platného kurzu v deň úhrady (NBS-stred). Keďže žalovaná predmetnú sumu nevrátila, podal sťažovateľ žalobu.

Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 2 C 335/2001 zo 16. februára 2007, ktorým zaviazal žalovanú na úhradu žalovanej istiny s príslušenstvom. Proti predmetnému rozsudku podala žalovaná odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 4 Co 97/2007 z 19. decembra 2007 tak, že rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd vo veci opätovne rozhodol rozsudkom sp. zn. 2 C 335/01 z 22. decembra 2008, ktorým zamietol návrh sťažovateľa a nepriznal trovy účastníkom konania. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 4 Co 51/2009 z 24. júna 2009 tak, že potvrdil rozsudok okresného súdu a zaviazal sťažovateľa na úhradu trov konania žalovanej.

Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby rozhodol, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Co 51/2009 z 24. júna 2009 došlo k porušeniu čl. 2 ods. 2 ústavy, porušeniu základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 36 ods. 1 listiny, zrušil rozsudok krajského súdu sp. zn. 4 Co 51/2009 z 24. júna 2009 a rozsudok okresného súdu sp. zn. 2 C 335/2001 z 22. decembra 2008 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie čl. 2 ods. 2 ústavy, základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva zaručeného v čl. 36 ods. 1 listiny rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Co 51/2009 z 24. júna 2009.

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť, ktorou sťažovateľ namieta porušenie označeného článku ústavy a označených základných práv rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Co 51/2009 z 24. júna 2009, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 2 C 335/2001 z 22. decembra 2008, je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo

slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd predovšetkým pripomína, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd teda, tak ako to už vyslovil vo viacerých svojich nálezochoch, nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Z takéhoto pohľadu pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu okrem iného vyplýva:

„Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Odvolačiu námietku týkajúcu sa nesprávneho právneho posúdenia odvolací súd nepovažoval za opodstatnenú. Súd prvého stupňa správne citoval ust. § 657 Občianskeho zákonníka týkajúce sa zmluvy o pôžičke. Zmluva o pôžičke je reálnou zmluvou, ktorej reálnosť spočíva v tom, že vyjadruje odovzdanie predmetu pôžičky. Vznik pôžičky predpokladá nielen dohodu strán, ale i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky dlžníkovi. Nevyhnutným predpokladom je zhodná vôľa oboch strán, teda konsenzus. Iba reálnym odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi vzniká záväzok vrátiť veriteľovi to, čo bolo poskytnuté a tomu zodpovedá právo veriteľa žiadať od dlžníka vrátenie pôžičky.

Skutočnosť, že nedošlo k reálnemu odovzdaniu finančných prostriedkov, bola v konaní pred súdom prvého stupňa nesporná. Navyše potvrdená samotnou výpoveďou žalobcu aj v konaní pred odvolacím súdom (č. 1. 120 spisu).

Odvolačí súd súhlasí s názorom žalobcu, že k odovzdaniu finančných prostriedkov mohlo dôjsť aj krátkou cestou, tzv. bezhotovostným spôsobom. V danom prípade však táto skutočnosť preukázaná nebola. Z príjmových dokladov, ktoré predložil dodatočne v konaní pred súdom prvého stupňa žalobca nepochybne vyplýva, že spoločnosť B. , spol. s r. o. H., prijala od žalovanej 300.000,- Sk ako osobný vklad spoločníka, ide o príjmový pokladničný doklad zo dňa 22. 7. 1998 v spise na č. 1. 175. Predmetný doklad vyhotovil žalobca, ako aj podpísal žalobca ako príjemca. Týmto listinným dôkazom žalobca nepreukázal fyzické odovzdanie finančných prostriedkov žalovanej z titulu zmluvy o pôžičke.

V konaní o vrátení pôžičky dôkazné bremeno spočíva na veriteľovi (žalobcovi), ktorý musí preukázať, že plnenie žalovanej poskytol na základe zmluvy o pôžičke (SouRNS č. 13 -C946, Jehlička/Švestka, Škárová a kol., Občiansky zákonník, komentár C. H. BECK). Táto skutočnosť však v konaní preukázaná nebola, a preto namietané nesprávne skutkové zistenia, vrátane nesprávneho právneho posúdenia nebolo opodstatnené.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 2 O. s. p.(...)“

V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajský súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu vo vzťahu k sťažovateľovi potvrdil. V každom prípade tento postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno

považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda krajský súd v danom prípade neporušil označené práva sťažovateľa „*nesprávnou a svojvoľnou aplikáciou a výkladom práva*“. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov krajského súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2009